

VLAAMS
RURAAL
NETWERK

ZOMER '17

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:

Europa investeert
in zijn platteland

Dag plattelandsliefhebber,

Intussen begint het stilaan te zomeren. We hopen dat de weergoden jullie deze zomer gunstig gezind mogen zijn. Slecht weer of goed weer, het Vlaams Ruraal Netwerk trok dit voorjaar de baan op.

Zo stonden we op 7 mei onder de stadshal in Gent om samen met u de Europadag te vieren. Daar kon u meer informatie krijgen over het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO III) en de andere Europese Structuur- en Investeringsfondsen. Wie passeerde, kreeg een mooi bloemetje mee. Want de burger mag ook al eens in de bloemetjes gezet worden. Waarom we dat precies deden en meer uitleg over het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, vindt u in het artikel over de Europadag. Zo zetten we het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling nog eens extra in de kijker.

U leest ook een interview met Wouter Rombouts van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). Hij geeft meer toelichting over de beheersovereenkomsten onder de PDPO III-maatregel 'agromilieu-klimaatmaatregelen'. U vindt er nog informatie over de effecten van de maatregel, uitleg over hoe de maatregel momenteel loopt en wat de plannen voor de toekomst zijn.

We gingen ook de baan op om in Kortesseem een bezoekje te brengen aan fruitteeltster Sandra Lambrix. Sandra nam als jonge landbouwster het fruitteeltbedrijf van haar vader over. In het artikel kan u meer lezen over het reilen en zeilen van haar bedrijf. Bovendien geeft ze advies aan wie van plan is om een land- of tuinbouwbedrijf te starten of een overname te doen.

Op de achterpagina van deze nieuwsbrief lichten we telkens een tipje van de sluier over voorbijgeen en toekomstige evenementen. Op 30 maart vond er een stakeholdermeeting plaats over de toekomst van de multifunctionele landbouw. Daarnaast voerden we ook een enquête over het socialemediagebruik van land- en tuinbouwers. Wist u bijvoorbeeld dat 40% van de land- en tuinbouwers over een smartphone beschikt? In juni organiseerden we twee studiedagen over erosie: op 20 juni in Riemst en op 29 juni in Maarkedal. De verslagen van onze afgelopen activiteiten staan telkens op onze website.

Bent u ook geïnteresseerd in onze activiteiten? Hou dan zeker de agenda op onze website in de gaten.

We ontmoeten u graag op één van onze activiteiten!

Veel leesplezier!
Alexander, Ariane en Julie

"Verse zomerse aardbeien"

EUROPADAG: EUROPEES LANDBOUWFONDS VOOR PLATTELANDSONTWIKKELING IN DE KIJKER

Feestdag voor de Europese Unie

Op 9 mei vieren de Europese Structuur- en Investeringsfondsen (ESI-fondsen) in Vlaanderen jaarlijks de 'Dag van Europa'. Op deze dag vieren we de vrede en eenheid in Europa. 9 mei was de dag waarop de Schuman-verklaring werd ondertekend. Robert Schuman, toenmalig Frans minister van Buitenlandse Zaken, presenteerde in 1950 zijn ideeën voor een nieuwe vorm van politieke samenwerking in Europa om een nieuwe oorlog in Europa te vermijden. Met deze Schuman-verklaring werden de fundamenten gelegd voor de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal. Dit was de voorloper van de Europese Unie.

Meer dan de helft van de Europese financiële middelen worden vandaag de dag gekanaliseerd via de vijf ESI-fondsen. Alle ESI-fondsen, behalve het Cohesiefonds, zijn operationeel in Vlaanderen. De operationele fondsen in Vlaanderen zijn het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), het Europees Sociaal Fonds (ESF), het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV) en het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO). Het ELFPO focust op het oplossen van problemen in rurale gebieden.

Op zondag 7 mei kwamen de vier ESI-fondsen in Vlaanderen samen onder de stadshal in Gent om aan de burger duidelijk te maken wat voor soort projecten de EU financiert in hun buurt. Voor sommige burgers lijkt de Europese Unie misschien een ver-van-mijn-bed-show, maar de EU investeert in projecten die misschien wel dichterbij zijn dan u denkt. Denk maar aan een berm met bij-vriendelijke bloemen, een landbouwer in de buurt die een duurzame investering doet, een hernieuwde dorpskern ... Passanten kregen behalve informatie over de fondsen en projecten ook een bloemetje aan onze stand. Daarnaast trok een fanfare de aandacht van de omstaanders, konden de kinderen naar de diertjes van de mobiele boerderij komen kijken of zich laten grimmeren en nog veel meer.

Evolutie van de landbouwsteun

Waarom geeft de EU steun aan de land- en tuinbouwers, vraagt u zich misschien af. Daar gaat een hele geschiedenis aan vooraf. Aan het einde van de Tweede Wereldoorlog leed de bevolking honger en was er nood aan voedselzekerheid. Dit vormde de aanleiding om een Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) uit te schrijven met als doelstelling 'het produceren van voldoende voedsel, tegen

betaalbare prijzen voor de consument en met een redelijk inkomen voor de landbouwer'. De landbouwsector is ook een redelijk atypische sector. De sector is gevoelig aan een veranderende marktvraag en sterk evoluerende eisen van de consument. Daarnaast beïnvloeden externe factoren zoals weersomstandigheden, klimatologische risico's, dier- en plantenziektes ... de opbrengst. Omwille van deze redenen is een sterk en ondersteunend beleid nodig.

Het GLB heeft wel een evolutie gekend en is telkens aangepast aan de noden die er leefden in de Europese Unie. Met de hervormingen onder 'Agenda 2000' kwam plattelandsontwikkeling, naast de marktordening (pijler 1), er bij als tweede pijler van het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). In de Europese wetgeving werd voor plattelandsontwikkeling een menukaart aan maatregelen opgenomen, waarbinnen elke lidstaat of regio de meest geschikte maatregelen kan uitkiezen en invullen op zijn maat. In Vlaanderen werd dit ondergebracht onder het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO). Voor de uitvoering van het plattelandsbeleid voorziet Europa voor elke lidstaat een financiële bijdrage uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO). Het aandeel van de landbouwwitgaven in de begroting van de EU loopt terug, maar neemt nog steeds zo'n kleine 40% van het totaal in.

Recent heeft de Europese Unie een publieksraadpleging gehouden bij zijn burgers over de toekomst van het GLB na 2020. Hiermee willen ze een beter zicht krijgen op waar het beleid kan worden vereenvoudigd en gemoderniseerd. De bevindingen van deze consultatie zullen op 7 juli op een conferentie in Brussel worden gepresenteerd.

Voor meer informatie kan u terecht op de volgende websites:

www.ruraalnetwerk.be
www.europainjebuurt.be
www.europeinbelgium.be

"Bloemetjes om uit te delen tijdens de Europadag"

INTERVIEW BEHEEROVEREENKOMSTEN

In deze nieuwsbrief belichten we ook graag de beheerovereenkomsten (BO's). Wouter Rombouts van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) werkt sinds april 2016 als 'materiespecialist beheerovereenkomsten' voor heel Vlaanderen en is dus voornamelijk inhoudelijk bezig met deze maatregel. Hij staat ons graag te woord.

Wouter, wat moeten we verstaan onder 'beheerovereenkomsten'?

Beheerovereenkomsten behoren tot de agromilieuklimaatmaatregelen van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO). Dit zijn vijfjarige, vrijwillige overeenkomsten tussen de VLM en actieve landbouwers waarbij zij in ruil voor een financiële vergoeding een extra inspanning leveren voor de natuur, het milieu of het landschap. Belangrijk om te vermelden is de rol van de bedrijfsplanner van de VLM. Bij de aanvraag van een beheerovereenkomst gaat de bedrijfsplanner de boer op en bekijkt hij of zij wat mogelijk is voor de landbouwer in kwestie. De bedrijfsplanners begeleiden de landbouwers bij administratieve zaken, maar ook tijdens de looptijd van de beheerovereenkomst zelf kunnen de landbouwers altijd bij hen terecht. Er zijn 24 bedrijfsplanners over heel Vlaanderen, die elk voor een bepaald gebied werken.

Waarom is deze maatregel in het leven geroepen?

Landbouwers spelen een belangrijke rol in het behoud en de versterking van de biodiversiteit, het beheer van onze landschappen, de zorg voor een goede water- en bodemkwaliteit en de strijd tegen klimaatverandering. Met beheerovereenkomsten geven we landbouwers sinds 2000 een duwtje in de rug om die rol te vervullen. Dat is nodig omdat de kwaliteit van het milieu, de natuur en het landschap in het landbouwgebied sterk onder druk staat. Net als elders in Europa trouwens. Vandaar ook de Europese erkenning van de problematiek en de cofinanciering vanuit Europa voor de maatregel.

Waarvoor kan een landbouwer beheerovereenkomsten sluiten en welke zijn het meest populair?

Beheerovereenkomsten kunnen voor verschillende doeleinden gesloten worden: erosiebestrijding, soortenbescherming, botanisch beheer, beheer van kleine landschapselementen, verbetering van de waterkwaliteit en perceelsrandenbeheer. Voor elke doelstelling zijn er meerdere beheerpakketten uit-

gewerkt. Het populairst zijn de beheerovereenkomsten in het kader van perceelsrandenbeheer. Bijna de helft van het budget wordt hieraan uitgekeerd. Perceelsranden beschermen landschapselementen tegen vervuiling door meststoffen en bestrijdingsmiddelen en tegen beschadiging door grondbewerkingen. Een aangepast maaibeheer op de stroken draagt bovendien bij aan de ontwikkeling van een waardevolle vegetatie of de overleving van allerlei diersoorten.

Hoeveel bedraagt de vergoeding?

De jaarlijkse vergoeding hangt af van de inspanningen die de landbouwer in het kader van zijn overeenkomst moet leveren: bijvoorbeeld snoeien, maaien of inzaaien, maar ook het aankopen van zaaigoed, het bijhouden van een maai- of begrazingsregister enzovoort. Ook de verliezen van opbrengst worden in rekening gebracht: een perceel of een deel ervan wordt namelijk uit productie genomen. Andere factoren zijn de transactiekosten waarmee we de administratieve last willen compenseren en de uitgespaarde kosten. Die uitgespaarde kosten worden in mindering gebracht, bijvoorbeeld wanneer de landbouwer geen kunstmest of bestrijdingsmiddelen mag gebruiken en er dus ook geen hoeft aan te kopen.

Wat zijn de voorwaarden, verbonden aan deze steun?

Er zijn een aantal specifieke instapvoorwaarden waaraan moet voldaan zijn in het jaar van de aanvraag zoals de ligging in een van de afgebakende beheergebieden voor de beheerovereenkomsten voor soortenbescherming of de ligging langs kwetsbare elementen voor de beheerovereenkomsten perceelsrandenbeheer.

Naast die instapvoorwaarden zijn er ook enkele basisnormen, die voortvloeien uit Europese regelgeving of de randvoorwaarden die landbouwers moeten leveren om Europese inkomenssteun te kunnen ontvangen. Zo mogen er voor bepaalde beheerovereenkomsten geen activiteiten uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen van de vogels.

Als laatste zijn er de beheerovereenkomsten. Dit is de beschrijving van de beheerinspanningen die landbouwers moeten doen of juist niet mogen doen.

Wat is volgens jou een van de grote meerwaarden van deze maatregel?

Eenzijds is er de winst voor natuur, milieu of landschap. Anderzijds brengen de geleverde inspanningen ook wat op voor de landbouwer, en dan denk ik niet alleen aan de financiële vergoeding. Zo versterken beheerovereenkomsten het imago van de landbouwer als duurzame 'landschapsbouwer'. Daarnaast vloeien er ook natuurvoordelen uit voort waar de landbouwer en onze samenleving mee van profiteren, de zogenaamde ecosysteemdiensten. Denk maar aan

een bloemenrand die bestuivers aantrekt, wat op zijn beurt goed is voor de teelten, een erosiestrook die het verlies aan vruchtbare grond tegengaat, een bufferstrook die de waterkwaliteit van een waterloop verbetert ...

Op welke manier kunnen de landbouwers steun aanvragen?

Geïnteresseerde landbouwers kunnen contact opnemen met de bedrijfsplanner verantwoordelijk voor hun regio. De gegevens van de bedrijfsplanners zijn te vinden op www.vlm.be. Die komt dan langs en helpt bij het invullen van het aanvraagformulier. Dat aanvraagformulier moet steeds worden ingediend vóór 1 oktober van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de beheerovereenkomst start. Voorlopig kan dit nog niet digitaal, maar tegen volgend jaar voorzien we een e-loket voor het digitaal indienen van aanvraagformulieren. Schriftelijke indieningen blijven echter mogelijk.

Kunt u spreken van een succes?

Als instrument zijn beheerovereenkomsten een succes. De maatregel is gekend bij landbouwers en in veel gebieden is dit instrument de enige mogelijkheid om natuur met landbouw te verweven. We werken ook voortdurend aan een optimale en gebiedsgerichte inzet van beheerovereenkomsten om de effecten ervan te vergroten.

De beheerovereenkomsten missen hun effect niet. Een algemene vaststelling die ik al kan meegeven is dat de totale oppervlakte waarop maatregelen worden toegepast, regelmatig een positief effect had op het voorkomen en de soortendiversiteit aan broedvogels. Algemeen lijken akkervogels gemakkelijker te beïnvloeden dan weidevogels. De recentste cijfers wijzen bijvoorbeeld op een toename van de geelgors met meer dan 40 % over de laatste tien jaar wat mogelijk toe te schrijven is aan de beheermaatregelen door landbouwers.

Wat zijn de meest voorkomende vragen of feedback die u krijgt van de aanvragers?

Dat is heel uiteenlopend, maar een aantal vragen komt vaak terug. Zo vragen landbouwers zich af wat ze moeten doen als er ruimingsslib is gedeponeed op een perceelsrand, of als andere partijen gebruik maken van hun perceelsranden of wanneer het ingezaaide fauna- en voedselgewas niet opkomt door slechte weersomstandigheden.

Omdat elke situatie anders is, is het moeilijk hiervoor een uniform antwoord te formuleren. De landbouwer kan met zulke vragen steeds terecht bij zijn of haar bedrijfsplanner. Het is trouwens belangrijk dat elke landbouwer zijn bedrijfsplanner tijdig contacteert, zo vermijdt hij een korting op zijn vergoeding.

Ook feedback van landbouwers over hun ervaringen met beheerovereenkomsten is voor ons erg belangrijk. Die lessen nemen we mee in de voortdurende evaluatie van het instrument. Onze bedrijfsplanners zijn op dat vlak onze ogen en oren; het is via deze gemotiveerde mensen dat de terreinken naar ons doorstroomt.

Hoe ziet u de toekomst van deze maatregel?

Beheerovereenkomsten zijn en blijven een nuttig instrument om de kwaliteit van de natuur, milieu of het landschap in landbouwgebied te verhogen waarbij landbouwers op een vrijwillige manier agrarisch natuurbeheer in hun bedrijfsvoering integreren. In de toekomst willen we de effectiviteit van het instrument nog versterken. Een van de mogelijkheden is een gebiedsgerichte inzet van beheerovereenkomsten vanuit een gebiedsvisie en concrete doelstellingen. Samenwerking met andere spelers in het buitengebied is hierbij cruciaal, denk maar aan de regionale landschappen, landbouworganisaties, natuurverenigingen, jachtverenigingen ... Door via deze weg ook meer ruimte te geven aan draagvlakverbreding, monitoring, communicatie en kennisdeling kunnen we het instrument naar een hoger niveau tillen.

INTERVIEW MET SANDRA LAMBRIX: JONGE LANDBOUWSTER IN DE FRUITTEELTSECTOR

Sandra Lambrix baat sinds juli 2015 een fruitteeltbedrijf in Kortesseem uit met 4,10 hectare appels en 13,2 hectare peren. Volgend jaar neemt ze er nog graag drie hectares bij. Het bedrijf gaat intussen al drie generaties mee en is nu in volle opbrengst. Het is hard werken, maar dankzij het harde werk van haar vader en grootvader kan Sandra daar nu de vruchten van plukken. Letterlijk en figuurlijk dan.

De stiel zit in het bloed

Het hele gezin is in zekere mate betrokken bij het fruitteeltbedrijf van Sandra. Ze heeft samen met haar man Sali Diallo twee zonen: Yacin en Yagouba. Beiden zitten ook in de land- en tuinbouwschool. "Misschien dat een van hen twee het fruitbedrijf ooit overneemt, maar dat is nog niet zeker. Ze moeten vooral doen wat ze graag doen", zegt Sandra. Haar man doet nachtwerk in een fabriek, maar hij is ook een helpende hand op het bedrijf. Voordat Sandra het bedrijf overnam, werkte ze ook in een fabriek, maar ze was wel steeds van plan om het bedrijf over te nemen. Daarom startte ze drie jaar geleden met de starterscursus in de land- en tuinbouw. Om steun van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) te krijgen, is het nodig om een diploma te kunnen voorleggen. Het was voor Sandra wel moeilijk om de studies te combineren met het werk in de fabriek. Dat was heel tijdsintensief, maar haar vader staat dagelijks klaar om haar te helpen, hoewel hij nu met pensioen is.

Overname van het fruitteeltbedrijf

Van jongs af aan wilde Sandra eigenlijk al iets doen in de land- en tuinbouwsector. Ze wilde naar het PIBO gaan om daar met dieren te leren werken. Het PIBO is het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs. Maar volgens haar moeder, die zelf eigenlijk schrik had van dieren, was dat niets voor een meisje. Uiteindelijk besloot Sandra om een beroepsopleiding te volgen met een specialisatie in kleding. Door deze opleiding te volgen, had ze meteen al een diploma bedrijfsbeheer op zak.

Na haar studies is ze in de fabriek gaan werken. Sandra heeft een echte werkmentaliteit. Ze hielp al van toen ze nog klein was mee in het bedrijf. Twee jaar geleden besliste ze dan om het bedrijf over te nemen. De overname verliep heel erg vlot. Haar adviesdienst en bank hebben alles voor haar geregeld. Haar vader was ook tevreden met de overname,

want nu kan hij nog steeds doen wat hij graag doet, maar hij moet zich niet meer bezighouden met het papierwerk, iets wat Sandra overigens ook niet graag doet. Haar vader is ook fier dat het bedrijf toch in de familie kon blijven. Sandra heeft twee zussen, maar die waren niet geïnteresseerd in een overname. En zoals gezegd, had Sandra altijd al wel de intentie om het bedrijf over te nemen.

Sandra vertelt dat het heel moeilijk is om een bedrijf over te nemen als het om een bedrijf gaat dat niet in de familie zit. "Het is ook niet evident om zelf met een land- of tuinbouwbedrijf te beginnen. Daar moet je heel veel motivatie, energie en wilskracht voor hebben. Bovendien moet je toch ook een serieuze investering kunnen doen. Als je een bedrijf overneemt, dan hoef je niet al te veel zaken meer aan te kopen. De grond, de bomen, de tractoren, ander werkmateriaal ... was allemaal al aanwezig. Dit staat in contrast met iemand die vanuit het niets met zijn bedrijf moet starten. Ik heb sommige zaken in de loop der jaren kunnen aankopen, omdat ik wist dat ik het bedrijf toch ooit zou overnemen. Dus dat was voor mij zeker ook een voordeel. Ik heb niets moeten overhaasten." Sandra merkt op dat er niet veel overnames in de buurt meer plaatsvinden.

"Sandra Lambrix en Sali Diallo in de perenboomgaard"

Werknemers tijdens het plukseizoen

Tijdens de pluk heeft Sandra 15 tot 20 werknemers nodig. Haar werknemers krijgen meestal hulp van het OCMW en zij worden via het OCMW naar Sandra doorverwezen voor tewerkstelling. Sandra heeft ooit een dakloze vrouw als werknemer gehad. Het is ook al gebeurd dat illegalen zich met een valse identiteitskaart komen aanmelden om daar te werken. "Daar moet je heel goed voor opletten", waarschuwt Sandra. "Het is niet altijd gemakkelijk om het gezicht op de identiteitskaart te vergelijken met dat van de persoon die zich komt aanmelden en er staan hoge boetes en zelfs een gevangenisstraf op het tewerkstellen van illegalen. Bovendien willen de meesten die zich aanmelden, ongeacht of ze illegaal zijn of niet, in het zwart werken, omdat ze anders hun uitkering dreigen te verliezen. Dat gaat natuurlijk niet", aldus Sandra. Het gebeurt zelden dat ze werknemers heeft die langer dan één jaar voor haar werken.

Toekomstplannen

Sandra staat positief tegenover de toekomst van haar fruitteeltbedrijf. Ze is van plan om nog drie hectares grond bij te kopen. "Veel meer is wel niet mogelijk", zegt ze, "want dan heb ik constant werkvolk nodig". Als haar vader het werk niet meer aankan, zal ze ooit ook nog een extra snoeier nodig hebben, maar alles hangt er ook een beetje van af wat de kinderen later willen doen. Ze denkt dat haar jongste zoon het bedrijf misschien ooit wel zal willen overnemen.

Fruitteelt en weersomstandigheden

Wat moeilijk te voorspellen is in de fruitteelt, en eigenlijk in de land- en tuinbouwsector in het algemeen, zijn de weersomstandigheden en de impact daarvan op de opbrengst. Zo heeft de late vorst in april dit jaar voor heel wat schade gezorgd in de fruitteeltsector. "De schade gaat vooral voelbaar zijn bij de teelt van appels, peren en kersen", aldus Sandra. Bij haar is dit het meest voelbaar bij de opbrengst van de appels. Maar ook de peren zijn aangetast. Sandra en haar vader tonen ons enkele peren met schade aan de pit van de vrucht. "Bij vorstschade, is het binnenste van de vrucht zwart. De peer zal geen klokhuis hebben als hij volgroeid is. "De vorst is als het ware van boven neergedaald, waardoor de bovenste peren ook enorm krom zullen groeien. Dat betekent ook dat we nu meer werk hebben met het snoeien. Gelukkig hebben wij meer Conference peren staan. Daar is de schade meer beperkt."

Vuurpotten en hagelkanonnen

Sandra heeft zelf geen vuurpotten buiten gezet. Volgens haar was het die twee nachten dat het in april gevoren had -5 graden Celsius en geven de vuurpotten maar twee graden warmte bij. "Vuurpotten zouden dus niet veel geholpen hebben. Wat wel kan helpen, is de boomgaarden benevelen. Maar ook dat hebben we niet gedaan."

"Vorig jaar vroor het ook en had het ook gehageld. Qua opbrengst was het dat jaar nochtans niet slecht geweest, maar dat kwam omdat ik een hagelverzekering had. Daardoor heb ik eigenlijk niet zo veel verlies geleden", zegt ze zelf. "Hagelnetten kunnen daar ook tegen helpen, maar dat is een serieuze investering. Een hagelkanon is ook een optie. Maar ook dat kost veel geld en geeft geen garantie. Het is een machine die tussen de boomgaarden staat en waarbij er een alarm afgaat, wanneer het begint te hagelen. Zo weet de teler wanneer hij zijn hagelnetten moet uithangen." Maar Sandra kent een persoon waarbij het kanon niet was afgegaan dus die man had ondanks zijn investering toch nog heel veel schade. Intussen heeft die man zich ook laten verzekeren. Volgens Sandra is een verzekering dus de beste optie om je in te dekken tegen onvoorziene weersomstandigheden en de schade die dit met zich mee kan brengen.

Advies aan toekomstige overnemers of toekomstige starters

Als advies geeft Sandra mee dat je volledig achter je keuze moet staan en moet willen werken. "De mensen met een werkersmentaliteit en die al van jongs af aan in de land- en tuinbouwsector actief zijn en het van thuis uit voortdoen, geraken er wel via de normale weg. Voor iemand anders werken, is altijd anders dan voor jezelf werken. Wanneer je voor jezelf werkt, vul je je eigen zakken en niet die van een ander."

Sandra geeft als advies mee om eens te gaan helpen op een land- en tuinbouwbedrijf. Volgens haar hebben jongeren vaak een verkeerde voorstelling bij een leven als land- of tuinbouwer. "Ze denken dat het veel computerwerk is en dat je veel werk kan delegeren, maar dat strookt niet met de realiteit. Je moet zelf de handen uit de mouwen steken! Voor dit werk moet je niet alleen goed met machines kunnen omgaan, maar ook met mensen. Er komen dus ook sociale vaardigheden bij kijken. Let er ook op dat wanneer je toch veel delegeert, je de zaken goed aanleert. En weet dat het leerproces ook tijd vraagt."

AGENDA

Studiedag over 'beleving op het platteland'

Hou zeker onze agenda in de gaten voor wat er na de zomer aan activiteiten volgt. In september organiseren we een studiedag over 'beleving op het platteland'. Als u bent ingeschreven op onze nieuwsbrief ontvangt u hier nog een uitnodiging voor.

7 juli - The CAP: Have your say, Brussel

Op 7 juli 2017 organiseert de Europese Commissie een conferentie in Brussel waarbij de eerste resultaten van de publieke consultatie rond het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid worden toegelicht. Meer informatie? Ga naar www.ec.europa.eu/agriculture/events_nl.

VARIA

Resultaten van de bevraging over het sociale-mediagebruik van land- en tuinbouwers

Tijdens de actiegroep jonge landbouwers die bijeenkwam in april 2016, werd gevraagd welke apps landbouwers zoal gebruiken. Dit was voor ons de aanleiding om in samenwerking met het Departement Landbouw en Visserij een verkennend onderzoek te doen naar het socialemediagebruik bij land- en tuinbouwers.

De drie grootste vormen van sociale media die gebruikt worden, zijn mail (96%), Facebook (45%) en apps (27%). Andere kanalen worden veel minder gebruikt. Ongeveer 5% geeft aan geen sociale media te gebruiken. Facetime en Twitter worden het minst gebruikt. De smartphone is bij ongeveer 40% van onze doelgroep doorgedrongen (zowel in bezit als in gebruik van apps). 37% van de respondenten die over een smartphone beschikken, geeft aan gebruik te maken van apps. Bij de apps zien we voornamelijk het gebruik van weer- (87%) en nieuwsapps (72%) maar toch ook 52% 'landbouwgerelateerd' praktijkgebruik. Bijna 70% van de mensen die het gebruiken, geven aan dit dagelijks te doen. Wat opvalt is dat het gebruik daadwerkelijk praktijkgericht is: teeltregistratie, plaagdetectie, ziektes in gewassen herkennen, bedienen van machines ...

Voor het uitgebreide rapport verwijzen we u graag door naar onze website: www.ruraalnetwerk.be/pdpo-iii/publicaties.

Stakeholderoverleg over multifunctionele landbouw

Het Vlaams Ruraal Netwerk organiseerde op donderdag 30 maart 2017 een stakeholderoverleg, gecombineerd met een bedrijfsbezoek. We bezochten 't Stappeshof, de zorg- en kijkboerderij van Hendrik Vanderstappen en zijn vrouw Riet De Schrijver in Merchtem. 't Stappeshof is naast een kijk- en zorgboerderij ook een educatieve boerderij. Eerst was er een rondleiding op het bedrijf. Daarna stelden we onze jaarplanning voor en werden de relevante PDPO III-maatregelen toegelicht. We sloten de voormiddag af met de aanwezigen te bevragen over wat zij precies verstaan onder multifunctionele landbouw.

In de namiddag hebben we gebrainstormd over de toekomst van de multifunctionele landbouw. Hoe moet, volgens de aanwezigen, multifunctionele landbouw er bijvoorbeeld over tien jaar idealiter uitzien? Men moest hierover nadenken, los van de huidige regelgeving en vertrekkend vanuit het standpunt van de burger. Om dit te concretiseren, verdiepten we ons met de groep in de volgende vier thema's: 'recreatie', 'zorglandbouw', 'productie en verkoop streekproducten' en 'educatie'.

Een laatste vraag die we de aanwezigen tijdens de brainstormsessie stelden, was: "Wat zou een landbouwer nog kunnen doen als verbredende activiteit, los van wat er nu al bestaat en gekend is?" Hierbij zochten we naar innovatieve ideeën m.b.t. multifunctionele landbouw. Daarbij moest per persoon ook een meest innovatief en een meest realiseerbaar idee worden aangegeven. Voor meer informatie verwijzen we u graag door naar onze website, waar u [het volledig verslag](#) kunt nalezen en ideeën kunt opdoen.

Contact

Vlaams Ruraal Netwerk
Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij
Koning Albert II-laan 35, bus 40, 1030 Brussel
T. +32(0)2 552 77 39
vlaamsruraalnetwerk@vlaanderen.be, www.ruraalnetwerk.be

VLAAMS
RURAAL
NETWERK

Colofon

Deze nieuwsbrief werd gerealiseerd door het Vlaams Ruraal Netwerk, in uitvoering van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling 2014-2020 (PDPO III).

Foto's © Departement Landbouw en Visserij:
cover, pag. 2, pag. 3, pag. 6
© Vlaamse Landmaatschappij: pag. 5
v.u. Jules Van Liefferinge

ww .
IX
Pag 1